

можливостей отримання доходів для технологічних компаній, які можуть надавати послуги хостингу та консалтингу для проектів блокчейн.

Використання блокчейну сприяє:

- підвищенню прозорості для клієнтів (завдяки технології клієнти можуть контролювати увесь процес доставки, яким слідує товар до того, як потрапити до споживача, що особливо важливо для продуктів харчування та ліків (можна встановлювати терміни придатності завдяки датчикам, RFID-міткам) [4];
- підвищенню прозорості для аудиторів (так як історія транзакцій заблокована, аудитору легше буде зрозуміти, куди ідуть ресурси);
- покращенню рівня безпеки (технологія дозволяє набагато легше виявляти спроби шахрайства (наприклад, фіктивні risk-up).

Список використаних джерел:

1. Черчата А. О., Охріменко О. В. Зелена економіка крізь призму концепції сталого розвитку / А. О. Черчата, О. В. Охріменко // Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 11-12 квітня 2019 р. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. – С. 295 – 297.
2. Омельченко І. Н., Александров А. А., Бром А. Е., Белова О. В. Основні напрямки розвитку логістики ХХІ століття: ресурсозбереження, енергетика та екологія. // Гуманітарний вісник. - 2013. - Вип. 10. - Режим доступу: <http://hmbul.bmstu.ru/catalog/econom/log/118.html>
3. Рибальченко Ю. С., Разумовська Я. С. Застосування еко-технологій в процесі управління ланцюгами поставок // Молодий вчений. - 2016. - №29. - С. 491-493. - Режим доступу: <https://moluch.ru/archive/133/37155/>
4. Режим доступу: Інтернет - <https://www.meest-express.com.ua/ru/onas/zelenaya-logistika/>

УДК 338.4: 691

СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Черчата А. О., Цегельник Ю., Лисенко М.

ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

e-mail: acherchataya@i.ua

Під час зростання економічної, політичної, фінансової та соціальної криз в сучасних умовах господарювання підприємства вимушені створювати систему антикризового управління. На сучасному етапі економічного розвитку постає проблема управління фінансово нестабільними підприємствами. Для успішного управління і виходу підприємств з

фінансової кризи необхідна ефективна система антикризового управління, яка має в своєму розпорядженні механізми фінансової стабілізації [1]. У сучасних умовах в Україні антикризове управління повинно покращити ефективність діяльності підприємства, вивести його з кризи.

На ефективність функціонування підприємства впливають такі чинники, купівельна спроможність споживачів, стрибки валютних курсів, низький рівень управління та підготовки персоналу, недоліки у виробничій та маркетинговій сферах, відсутність інновацій [2].

Головною метою антикризового управління є створення умов для стійкого функціонування підприємств на ринку у відповідь на будь-які економічні, політичні і соціальні перетворення в країні, розробка стратегічних альтернатив на основі прогнозування та передбачення розвитку ситуації, уникнення фінансових проблем та подолання загрози банкрутства з найменшими втратами, впровадження інноваційних змін у діяльність.

Система антикризового управління підприємством повинна відповідати і таким принципам:

- сталість і безперервність;
- рання діагностика кризових явищ;
- інноваційність у всіх сферах діяльності підприємства;
- управління по «слабких сигналах».

Антикризовому управлінню підприємством притаманні ті ж функції, що і звичайному управлінню, проте кожна з них зазнає суттєвих змін відповідно до вимог антикризового управління. Крім перерахованих функцій, при антикризовому управлінні великого значення набуває ще функція діагностики кризового стану підприємства, яка складається з таких етапів: моніторингу, експресдіагностики та фундаментальної діагностики.

Перед підприємством, що прагне вийти з кризи, стоять дві послідовні задачі:

- усунути наслідки кризи, тобто відновити платоспроможність і стабілізувати фінансове положення підприємства;
- усунути причини кризи, що означає розробити стратегію розвитку і провести на її основі реструктуризацію підприємства з метою недопущення повторення кризових явищ у майбутньому

Найпоширенішими антикризовими заходами у стабілізації ситуації підприємств є:

- горизонтальна інтеграція (проводити закупівлі разом з іншим покупцем – це дозволить отримати знижки);
- вертикальна інтеграція (моніторинг цін на сировину та виходу на ринок потенційних постачальників);
- можливість аутсорсингу дорогих операцій;
- обмеження адміністративних та альтернативних витрат;
- перегляд організаційної структури, можливе виключення зайвих рівнів управління або її елементів [3];

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах»

- аналіз можливого проведення оптимізації технологічних процесів;
- впровадження жорсткості кадрової політики.

Але часто має місце гостра нестача часу для реагування і обмежені терміни подолання кризи, тому головним завданням менеджменту підприємств є оперативне і найменш ризиковане прийняття рішень з подолання кризи, а саме вихід з кризи за мінімальних додаткових коштів та негативних наслідків, а таке можливо лише за рахунок своєчасного запровадження спеціальної системи управління кризовими ситуаціями.

Отже, вихід з кризової ситуації можливий тільки за умов застосування комплексних підходів, які передбачають застосування специфічного для кожного підприємства методологічного інструментарію управління процесами запобігання, подолання та ліквідації кризи. Комплексний підхід також дає змогу забезпечити ефективність системи антикризового управління на підприємстві, яка буде адекватно відображати сучасні умови господарювання.

Антикризове управління включає два види управління: попереджуваче й кризове. Попереджуваче управління виникає при появі «слабких» сигналів про кризові ситуації й спрямоване на запобігання розвитку кризи. Кризове управління здійснюється при наявності кризових ситуацій на підприємстві. Найбільш несприятливою з точки зору підприємства кризовою ситуацією є його банкрутство. Банкрутство підприємств – це останній етап розвитку кризової ситуації.

Складовими системи антикризового управління підприємством є [4]:

- антикризовий операційний менеджмент;
- антикризове фінансове управління;
- антикризовий маркетинг;
- антикризове управління персоналом;
- антикризове організаційне управління.

Крім того слід виокремити цілі з точки зору організаційного аспекту - стабілізація комунікації між відділами, гнучка організаційна структура відповідно до рівня криз; маркетингові – запобігання зменшенню кількості замовлень, недопущення зниження якості продукції, моніторинг цінової політики на аналогічні товари, контроль роботи конкурентів; фінансові – мінімізація наслідків кризи, підвищення платоспроможності і ліквідності, скорочення витрат; виробничі - зменшення частки браку, ліквідація надлишків запасів, недопущення морального зносу обладнання, стимулювання інноваційної активності, ліквідація простоїв виробництва; кадрові - зниження плинності кадрів, запобігання кризам у робочому колективі (психологічним, байдужості до праці, кризі взаємовідносин).

Подальше використання антикризового управління пов'язане з досягненням докорінних покращень у бізнесі. Таким чином, антикризове управління ґрунтується на глибокому аналізі фінансово-господарського стану підприємства та розробці антикризових заходів, що дозволяє

підприємству передбачити й уникнути банкрутство, а також підвищити ефективність його діяльності. Попередження банкрутства залежить від своєчасного виявлення загрози банкрутства на підприємстві, розробки й упровадження відповідних антикризових заходів, які дозволяють подолати кризу, відновити ліквідність та платоспроможність і запобігти процедурі банкрутства й ліквідації підприємства.

Список використаних джерел:

1. Черчата А. О. Концепції управління підприємствами у контексті застосування логістичного підходу. 2016 С. 87-96. <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1227/1/%D0%A1%D0%B5%D0%BA.%202.%20%D0%A7%D0%B5%D1%80%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%B0.pdf>
2. Бурий, С. А. Антикризове управління та управлінські рішення – проблеми підприємств малого бізнесу [Текст] : монографія / С. А. Бурий, Д. С. Мацега. – Хмельницький: ТОВ «Тріада-М», 2006. – 93 с.
3. Черчата А.О. Особливості застосування основних підходів до управління підприємствами / А. О. Черчата // Фінанси, облік і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: сучасні проблеми та перспективи розвитку теорії і практики // м–ли III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 28 жовтня 2016 р. – Харків : ХДУХТ, 2016. – С.137-138.
4. Прохорова В.В. Інноваційні перетворення як структурний елемент антикризового управління підприємством / В.В. Прохорова, В.І. Ярмолюк // Економіка і управління. – 2013. - № 2. – С. 28-33.
5. Мазур І. М., Андрусів У. Я., Гальцова О. Л., Кулик Т. П. (2017). Антикризове управління підприємством: навч. посібник За ред. У. Я. Андрусів. Івано-Франківськ: НАІР, 348 с.

УДК 332.

ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ В ПРОЦЕСІ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Черчата А. О., Чабаненко К. С.

ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

e-mail: acherchatava@i.ua

Управління розвитком логістичної системи на рівні підприємства потребує взаємодії методів стратегічного та логістичного менеджменту, що утворюють основу для розроблення механізму стратегічного розвитку логістичної системи, спрямованого на систематичну логістизацію підприємства, визначення ефективних напрямків розвитку логістичної системи за рахунок формування логістичної стратегії, координування запланованих дій на підприємстві [1].